

---

265. Jan-Erik Enestam (Huvudinlägg)

President, värderade ministrar, parlamentariker, kära vänner av nordiskt samarbete! Tack för möjligheten att kort få presentera rekommendationerna!

I slutet av 2021 gav Nordiska ministerrådet mig i uppdrag att genomföra en strategisk genomlysning, och nu citerar jag, ”för att tillvarata lärdomar av coronapandemin, att presentera 10 till 15 konkreta strategiska rekommendationer för att stärka det nordiska samarbetet inom civil krisberedskap, särskilt inom ministerrådet samt värna och stärka integrationen i Norden i enlighet med visionen om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030.”

Enligt uppdraget ska rekommendationerna för det första omfatta områden där ministerrådet bedöms kunna tillföra mervärde. För det andra ska de respektera de nordiska ländernas suveräna rätt och ansvar att själva vidta nödvändiga åtgärder i krisförhållanden, och för det tredje ska de utgå från de existerande strukturerna i det nordiska samarbetet. Uppdraget har jag, som så många uppdrag tidigare, utfört i samarbete med juris magister Markus Henriksson. Enligt avtalet ska ett slutligt utkast presenteras för samarbetsministrarna den 2 november, det vill säga igår, och så skedde också. Slutrapporten ska vara klar den 15 november. Rekommendationerna bygger på relevanta utredningar och icke minst intervjuer med likaså relevanta personer. Varje rekommendation föregås av en kort problemanalys och efterföljs av en kort motivering varför. Parlamentarikerna har fått rekommendationerna. Jag väljer trots detta att rubrikmässigt gå igenom dem. Tiden medger inte en detaljgenomgång av dem.

1. Ge samarbetsministrarna ansvar för det nordiska samarbetet inom civil krisberedskap.

2. Inrätta en nordisk enhet för civil krisberedskap.
3. Dela kunskap om samarbete mellan den offentliga, privata och frivilliga sektorn för civil krisberedskap.
4. Inför ett gemensamt nordiskt reseintyg.
5. Genomför ett pilotprojekt för gemensam upphandling av vaccin.
6. Undersök möjligheterna till gemensamma beredskapslager.
7. Lyft upp civil krisberedskap i Nordatlanten och den arktiska regionen på den nordiska agendan.
8. Omvandla NR-digital till ett permanent ministerråd för infrastruktur, alltså också för den fysiska transportsidan.
9. Modernisera lagstiftning och bilaterala avtal med tanke på hybridarbete över gränserna.
10. Trygga tillräcklig finansiering för nordiskt samarbete inom kultur-, forsknings-, fritids- och ungdomssektorerna.
11. Stärk kunskaperna i nordiska språk.
12. Gör det möjligt för en mindre grupp länder att genomföra rekommendationerna enskilt. Nordiska länder kan välja att inte delta i genomförandet av en viss rekommendation eller att ansluta sig senare, och för gränsregionerna är bilaterala avgöranden säkert av nöden.

President! Jag menar att mina rekommendationer är i linje med presidietts debattunderlag, också det som de nordiska statsministrarna här har gett uttryck för. Det här är en god grund för att börja implementera rekommendationerna. Om jag tar på mig min gamla politikerkostym så skulle jag säga att momentum är att agera nu.